

29. szám
2024. június

Június 4. – a nemzeti összetartozás napja

Az első világháborút lezáró Magyarországra vonatkozó békeszerződés értelmében a Felvidéket, Kárpátalját, Erdélyt, a Délvidéket, Horvátországot más országokhoz csatolták. Az ország egyik napról a másikra elveszítette területének 2/3-át, lakosságának felét. Három és fél millió ember rekedt határainkon túlra. A megalázó békeszerződés hírére megszólaltak a harangok, az emberek gyászruhába öltöztek, temették Magyarországot.

A nemzeti összetartozás napja az 1920-as trianoni békeszerződés aláírásának évfordulójára emlékező, június 4-ére eső nemzeti emléknap Magyarországon, melyet 2010. május 31-én iktatott törvénybe az Országgyűlés.

Az Országgyűlés a törvény elfogadásával kinyilvánította: „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme”.

(Forrás: <https://www.rfmllib.hu/gyerek/book/junius-04-nemzeti-osszetartozas-napja>)

Balogh Eleonóra „Kohézió” című üvegszobra, a nemzeti összetartozás emlékműve Örkényben

Nemzeti Összetartozás Napja

Timon Tibor: ÖRÖKTŰZ

Az örök tűz a hazaszeretet.
Lobogjon árva, bús hazám felett!
Lobogva törjön fel az egekig,
Most, hogy kihúnytát annyian lesik.
Mindenfelől csak ellenség figyel,
Még így csonkán is félve irigyel;
Téged, imádott, drága, szent hazám,
Napod szomorú, véres alkonyán.

De nem lesz ez így mindig, felragyog,
Büszkén felkel még a szabad napod!
Az örtüzeket már élesztem én.
Pírjuk már látszik, az ég peremén.
Túl fénylenek a bús határokon
S kigyúlnak a havas Kárpátokon.
S míg sorra gyújtom az örtüzeket;
Mindegyik dalom egy-egy üzenet.

A SAKK MINT OKTATÁSI ESZKÖZ –

Taneszközként a tananyag átadását könnyíti meg.

Módszerében lényeges szempont, hogy nem a sakkjáték, hanem a sakk mint szabályrendszer kerül be a tanításba.

2024. februárban három napon át Budapesten részt vettem a Dortmundi Magyar Kulturális Közösség vezetőjeként (gyógypedagógus, matematika-technika szakos tanár és jelenleg a győri Széchenyi Egyetem Apáczai Csere János Karán a „Diaszpórában magyar nyelvet és kultúrát tanítók” képzésének hallgatója vagyok) a Polgár Judit (a sakktörténet legjobb női sakkozója) által kifejlesztett Sakkpálota képességfejlesztő és oktatási program akkreditált alapképzésén. Mivel a program lényege a képességfejlesztés, így a sakk mint stratégiai játék ennek a programnak a hozzáadéka lesz – a gyerekek megtanulnak sakkozni is.

Miért is hasznos ez a program különösen a diaszpórában a hétvégi és konzuli iskolákban a magyar mint származási nyelv oktatása során?

A diaszpórában nem taníthatjuk a magyar nyelvet a gyerekeknek az anyanyelvi környezetben megszokott módon. Az időkeret is jóval szűkebb, ezért „hatékonyabb” módszerekre van szükségünk.

Miért is alkalmazható a sakk mint hatékony oktatási eszköz?

A sakk olyan hatékony képességfejlesztő eszköz, amely segíti a gyerekeket az iskoláskor elején a tudatos ismeretelsajátítás módjának kialakításában. Polgár Judit egyedülálló módszertani programot dolgozott ki az általános képességfejlesztésre, a logikus és kreatív gondolkodás elősegítésére, a digitális korban fellépő gondolkodásfejlődési hiányosságok pótlására. A következő eszközök állnak rendelkezésünkre: sakkszőnyeg, saktallér, sakkmondóka, sakkdal, sakkdominó, sakk-kártya és sok más kiegészítő, amely színesebbé teszi az oktatást. A Polgár Judit Sakk Alapítvány Magyarországon négy évfolyamra szóló képességfejlesztő sakk-kerettantervet készített az általános iskolák alsó tagozata számára, de merem állítani, hogy 5. és 6. osztályban is sikerrel alkalmazható lenne. A Sakkpálota képességfejlesztő oktatási program azért született meg, hogy segítse a gyerekeket abban, hogy komplexebben tudjanak gondolkodni és ezt az élet minden területén kamatoztathassák.

Mire tanít a sakk?

A program kidolgozói és a kutatók szerint a sakk a tanuló személyiségét komplex módon fejlesztő stratégiai táblajáték.

A sakk szabályainak tanulása közben a gyermeknek bővül:

- emlékezte,
- szóincse,
- megkülönbözteti a bábukat és nevet rendel melléjük,
- megismeri tulajdonságaikat: melyik hogyan léphet, hogyan üthet,
- megtanul síkban tájékozódni,
- megismeri a mátrixot: a sor és oszlop fogalmát,
- egyezteti a bábuk helyét és értékét,
- a táblán történő tájékozódáshoz számokat és betűket rendel egymáshoz,
- elsajátítja a játékszabály rendszerét.

Összefoglalva a sakk fejlesztő hatásai:

- pontos és gyors információfeldolgozás
- mozgásos és vizuális élmény összekapcsolása
- elemző és átfogó gondolkodás
- következmények, összefüggések átlátása

„A sakk az értelem próbaköve”

(Goethe)

Mi teszi fontossá új módszerek bevonását a tanulás-tanítás gyakorlatába a meglévők mellé?

Tudjuk, hogy hatalmas mennyiségű információ zúdul ránk naponta, s az általuk kapott ismeretek a gyors fejlődés miatt gyorsan elvesztik aktualitásukat. Az adatfeldolgozás, az adatok minősítése a digitális társadalomban szükségessé teszi a tudatos ismeretelsajátítás képességének a megtanulását, ami a sikeres tanítási-tanulási folyamat nélkülözhetetlen feltétele.

A gondolkodásfejlődés korai szakaszában öntudatlanul sajátítják el a gyerekek a dialektikus, a stratégiai, ok-okozati gondolkodást. Később készségszintűvé válik mindez, s nemcsak a matematikában, logikában, problémamegoldásban, hanem az olvasás, a kifejezőkészség terén is fejlődnek. A tanulás során a már meglévő ismeretekhez kapcsoljuk az újakat, s kombinációjuk új gondolatokat, kreatív gondolkodást eredményez. Sakkozás közben a gyerekek a tárolt információk egész sorát mozgósítják és kombinálják új kapcsolatokat kialakítva. A Sakkpálota program komplex képességfejlesztő módszer, amely a tanulók iskolai eredményességét növeli.

A sakk személyiségformáló hatását is érdemes figyelembe venni: becsületességre, a következmények vállalására, önuralomra, helyzetértékelésre, gyors megítélésre és döntésre, felelősségérzetre, versenyszellemre, a versenytárs tiszteletére, kitartásra, önbizalomra, a kudarcok elviselésére, barátságra, rendszeres és pontos munkavégzésre, fegyelmezett viselkedésre, a szabályok, normák és törvények tiszteletben tartására stb. nevel.

Sakkpálota címmel tankönyv és munkafüzet-sorozat, valamint tanári kézikönyv is készült kiegészítő eszközökkel, mozgásosjáték-leírásokkal, tantárgyközi hivatkozásokkal és képességfejlesztő feladatokkal.

Bízom benne, hogy sok tanítótársamnak felkeltettem az érdeklődését, és nagy számban kívánják alkalmazni a Polgár Judit által kidolgozott Sakkpálota programot.

Jancsó Ágota, Dortmundi Magyar Kulturális Közösség

Dortmundi

A múlt évihez hasonlóan ugyancsak jó hangulatban telt a 2. Dortmundi Magyar Farsang. Ötletes, kreatív jelmezeket láthattunk mind a gyerekek, mind a felnőttek körében.

Első alkalommal „temettük el” a farsangot egy erdélyi népszokás szerint. A farsangtemetés a farsang végének eléggé ismert népszokása. A szokásjáték abból állt, hogy farsang végén – leggyakrabban húshagyókedden vagy hamvazószerdán – a farsangot élő személy vagy bábu alakjában tréfásan eltemették – elégették.

A farsangtemetés Hargita megye falvainak egyik leglátványosabb ünnepe, amire még a faluból elszármazott rokonok is visszatérnek. Legfontosabb kelléke a telet jelképező – több faluban Illyésnek vagy Dömének nevezett – szalmabábu, amit ingbe, gatyába, lájbiba öltöztetnek, és a halottsiratáshoz hasonlóan rettetetes zokogás, jajveszékélés közepette elsíratnak.

A mi kis játékunkban a bábunkat Illyésnek neveztük. Kis színjátékunk, amelyben Illyést sirattuk el tréfásan, óriási sikert aratott, és a közönség lelkesedése ihletet is adott nekünk egy következő rendezvényhez.

A közösség tagjai fáradtságot és kifogást nem ismerve mindenben segítettek, ami még inkább összekovácsolt minket. Itt kell megemlítenünk a közösség tagjai által készített finomabbnál finomabb süteményeket és a messzi földön híres gulyáslevesünket, ez utóbbi minden jelesebb rendezvényünk elengedhetetlen tartozéka.

farsang

A tánc és a mulatság mellett az est fénypontja a jelmezek díjazása és a tombolahúzás volt. A felajánlásoknak köszönhetően értékes ajándékokat vehettek át a szerencsés nyertesek.

A tervek szerint jelmezből egy év múlva újra találkozunk.

Jancsó Ágota, Dortmundi Magyar Kulturális Közösség

Decemberi varázslat

A Kék Duna Kórus karácsonyi koncertje

2023. december 9-én 17.00 órakor a Haus der Begegnung gyönyörű kápolnája egyedülálló karácsonyi eseménynek adott otthont. Az est vendég előadói a burlafingeni tonArt női kar és Ulrich Bohnacker nagybőgőművész Erbachból. Ez alkalommal a december elhozta szívünkbe a remény, a hit és a szeretet lángjait, megtöltve mindenki lelkét egy meghitt adventi várakozással.

A Kék Duna Kórus, hagyományt teremtve, magas színvonalon hozta el az év végi ünnepek hangulatát szeretetteljes és művészi szépséggel teli fellépésével. Fekete-Nagy Mónika kórusvezető ismét nagyot álmodott, és több művész bevonásával olyan zenei élménnyel ajándékozott meg bennünket, amely meghaladt minden várakozást. A Haus der Begegnung csodálatos kápolnája karácsonyi díszbe öltözve fogadta a közönséget, a sorokban családtagok és barátok is izgatottan várták a műsor kezdetét.

A műsort a Mennyei seregei dal nyitotta, majd Veress Ildikó saját költeményével, a „Karácsony” című versével folytatta, mélyen megható előadással. A tonArt női kórus szívmelegítő éneke tette emelkedettebbé az est első felét, előkészítve a hangulatot. A programban szerepeltek Lorenz Maierhofer és Felix Mendelssohn-Bartholdy népszerű művei, valamint az Ulmi Kék Cinkék csodálatos furulya-előadásában Csajkovszkijtől a „Cukortündér tánca” is elhangzott. Bicsak Katalin szólóéneke és a Kék Duna Kórus dala után következhetett egy nem mindennapi előadás. Lenyűgöző volt olyan zeneszerzők, mint Sergey Rachmaninov, François Rabbath és Adolf Míšek műveit Ulrich Bohnacker nagybőgőművész előadásában hallani Fekete-Nagy Mónika zongorakíséretével. Az előadás végéhez közeledve a kórus férfi tagjai kedveskedtek egy meghitt John Lennon karácsonyi dallal, majd következett Kodály Zoltántól a Karácsonyi pásztortánc című kórusmű, amit jelen esetben egy vegyeskar adott elő. A műsor zárásaként felcsendült egy jól ismert dal, Mykola Dmytrovych Leontovych – Carol of the Bells, amit a két kórus nagyszerű összhangban adott elő.

Az est folyamán felejthetetlen élményekkel lettünk gazdagabbak, amelyek táplálták és megerősítették lelkünket, segítettek ráhangolódni az adventi időszakra. A koncert gazdag repertoárja a karácsony ünnepének teljességét tükrözte, a kórusok összjátékával és a vendégművészek kivételes előadásaival emlékezetes estét varázsolva a hallgatóságnak. Ezúton köszönjük a szervezőknek: az Ulmi Magyar Kultúregyesületnek, Fekete-Nagy Mónikának, a kórusok tagjainak és a különleges vendégnek, a nagybőgőművész úrnak, hogy ilyen csodálatos élménnyel ajándékoztak meg bennünket. Továbbá szeretnénk megköszönni a BUOD segítségét, hogy támogatásával létrejött ez az este.

Simkó Zsuzsanna, Ulmi Magyar Kultúregyesület

Törzsasztal ALUMNI, Nürnberg – 2023. november 18.

Bár az előző években kialakult egy olyan szokás, hogy egyik évben Nürnbergben, következő évben Kastlban szerveződött az évi „szokásos” Törzsasztal így, november tájékán, ebben az évben ez másképpen alakult.

A korábbi visszajelzéseknek, kéréseknek engedve maradt idén is Nürnberg ennek a találkozóznak a színhelye, egyszerű, praktikus okokból, a résztvevők nagy többsége jobban meg tudja közelíteni a várost.

Schmidt Károly, az egyesület elnöke és Katona Ágnes elnökségi tag már időben, szeptemberben kezdte a szervezést, Karcsi lefoglalta a Müller's Restaurant különtermét, ahova november 18-ra hívták az egykori diákokat egy kötetlen, jó hangulatú vacsorára, beszélgetésre.

Az előzetes visszajelzések alapján 25 főre lehetett számítani, aztán meglepetésként megérkezett Müller Gyuri is. Először természetesen az azonos korosztályból érkezők ültek körül egy-egy asztalt, de azután, hogy mindenki elköltötte a vacsorát, már beindult a mozgás, a költözés, többen váltottak asztalt, érdeklődtek egymásról, ki hogy van, mi történt vele az elmúlt években.

Természetesen Schmidt Karesz által idén is küldött csomagocskát a Mikulás, köszönjük szépen!

Örömkre a résztvevők között volt Gelléri Emil volt egyesületi elnökhelyettes is, őt unokája kísérte el. A teljesség igénye nélkül: Galac Zoli kislányával Stuttgart mellől, Schmidt Karesz és Szilágyi Zsuzsi Frankfurtból, Pajor Laci és Müller Gyuri bácsi Kastlból, többen a környező településekről, ill. Nürnbergből jöttek el.

Került az asztalra finom házi sütemény is (Gitta készítette), mindenki szívesen elfogadta.

Gyuri bácsi és Karcsi is említette, hogy december 9-én és 10-én lesz Kastlban a helyi karácsonyi vásár. A hír hallatára már elkezdődött a szervezkedés, ki, kivel, mikor tud elmenni, azért, hogy ismét eltölthessenek egy rövidebb estét együtt.

Beszélgetés közben elhangzott olyan kérdés is, hogy „... csak ez az egy Törzsasztal szokott lenni évente?” –

utalva arra, hogy esetleg lenne igény több találkozási lehetőségre is. Persze a pünkösdi találkozót minden évben megrendezik az év egyik legnagyobb eseményeként, illetve sokat beszélgettek a balatoni, illetve hévízi, nyári Törzsasztalról is, hiszen annak is már jó híre, hagyománya teremtődött az utóbbi néhány évben.

Az elnökség rövid megbeszélést tartott szűk körben, egy kis munka is belefért az esti programba. Szóba került a BGA nyertes pályázati eredménye, ami a napokban lett végleges, ez igazán jó hír az egyesület számára.

Az étteremre nem lehetett panasz, az ételek finomak voltak, a felszolgálók gyorsak, rugalmasak, annyira, hogy a 22.00 órai zárásból az lett a végén, hogy 23.30 körül lépett ki az utolsó Kastlis. Kint már semmi, a kellemetlen, hűvös eső sem ronthatta el a jó hangulatú estét.

Viszontlátásra hamarosan, Kastlban, a karácsonyi vásár alkalmával!

Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

Frankfurti Magyar Bál és Táncház

2024. január 27-én este került megrendezésre a nagy hagyományokkal rendelkező Frankfurti Magyar Bál és Táncház. A több mint 60 éves múlttal bíró esemény nemcsak a frankfurtiaknak és a közelben lakóknak fontos alkalom, hanem többen érkeztek Németország messzebbi pontjairól, sőt külföldről is.

A rendezvényre már hetekkel korábban elkezdődött a készüllet: a tervezés, a jegyértékesítés, a promóció és sok egyéb szervezési teendő.

A helyszínt adó Stadthalle Hofheim már a kapunyitás előtt fogadta a szorgos kezeket a dekorálásra, előkészítésre, a táncos lábakat a főpróbára.

A bált az elsőbálozók palotása nyitotta, melyet Hanzely Mária tanított be. Ezt követte a Cifra táncgyűttes ifjúsági csoportjának műsora: Klementné Kecskeméti Bea és Klement Nándor koreográfija alapján vajdaszentiványi táncokat mutattak be. Lezárásként a Rezeda táncgyűttes mezősegi koreográfiával örvendeztetette meg a jelenlévőket. Az utóbbit Bánhegyi Nikolett és Bohus György tanította be.

Az este folyamán finom falatok kerültek a tányérokra. A jelenlévők háromfajta főétel és különböző hidegtálak és desszertek közül választhattak.

Természetesen idén sem maradhatott el a nagy népszerűségnek örvendő tombola, amelyre számos felajánlás érkezett, így összesen 400 ajándéktárgyat nyerhettek a szerencsések. A főnyeremény egy tíznapos Fülöp-szigeteki utazás volt. Gratulálunk a nyerteseknek! A tombolából befolyt összeget a Lehel Vezér Cserkészcsapat jótékony célra fordítja.

A mulatság a rendezvényhelyszín két szintjén zajlott, a remek hangulatról a földszinti nagyteremben az Asterix tánczenekar gondoskodott. Akik népzeneire vágytak, az

első emeleti táncházban ismerkedhettek meg a különböző tájegységek táncaival (például: moldvai körtánc, mezősegi, kalotaszegi, gömöri). A talpalávalóról a Varázskör zenekar gondoskodott, míg a táncházban lévő tanításról Gresz Dávid (PSP ösztöndíjas) és jómagam, Balogh Eszter. Nagy örömünkre szolgált, hogy mind a kezdők, mind a tapasztaltabbak lelkesen csatlakoztak.

Mindenki felejthetetlen élményekkel gazdagodva távozott. Köszönet minden szervezőnek!

Érdemes már most beírni a jövő évi bál időpontját, nehogy valaki lemaradjon, mert aki lemarad, kimarad: 2025.02.01.

Balogh Eszter Borbála, KCSP ösztöndíjas

Kányádi Sándor cserkészcsapat, Dreza

Karácsonyi és jubileumi cserkésztalálkozó, 2023. december 16.

„Csak az tudja, hogy meddig mentünk, aki azt látta, hogy honnan indultunk el.” Ezzel az idézettel kezdődött az idei karácsonyi rendezvényünk, ami egyben a csapat öt éves fennállásának az ünnepe volt. Ez a Jókai Mór idézet volt a napi jelszavunk: ennél jobban illő jelszót nem is lehetett volna erre az alkalomra találni.

Az ünnepen jelen voltak a cserkészek, szülők, nagyszülők és egy pár kedves ismerős, barát, aki évek óta ismeri csapatunkat, valamint a jelenlegi berlini Kőrösi Csoma Sándor ösztöndíjas, Pótó István, aki tapasztalt cserkészként támogatta az eseményt úgy a szervezésben, mint az esemény lebonyolításában.

Cserkész módra, zászlófelvonással kezdődött az ünnep, majd az elmúlt öt év eseményeire fényképes összefoglalóval emlékeztünk vissza, ezután István jóvoltából szabadtéri játékok vártak a cserkészekre. Napsütéses délután volt, kedvezett a kinti programnak, új játékokkal meg cserkészstudással gazdagodtunk, míg a szülők, kistestvérek bent a kiertőskalács tésztaját gyúrták.

Napi jelszó, parancs, vigyázz, oszolj, csatakiáltás ... mindez katonásan hangzik, pedig csak játék az egész, mégpedig gyerekjáték. Erre próbáltunk rávilágítani a program következő pontjában, ugyanakkor a cserkészmozgalom kezdeteit, ezen belül a magyar cserkészlet kialakulását és a Külföldi Magyar Cserkészszövetség struktúráját mutattuk be a résztvevőknek. A program a cserkészeknek újabb játéksorozattal folytatódott, míg a szülőknek az elmúlt évek kerületi eseményeit és a jövő év csapat- és kerületi eseményeit, időpontjait mutattuk be.

Ünnepi vacsora következett, hagyományos otthoni ízekkel, többek között töltött káposzta meg frissen sült kiertőskalács várt az éhes seregre. Az ünnepi hangulatot a karácsonyi énekek és természetesen az ajándékok fokozták. A gyerekek természetesen mindent azonnal kicsomagoltak és kipróbáltak. Az ünnepi cserkésztalálkozót zászlófelvonással és a magyar himnusszal zártuk.

Szűcs Zoltán cserkésztestvér

Drezda, 2023-12-16

56-os emlékek

Gyűjtő: Karakas Zoltán (KZ), (KCSP 2024)
Adatközlő: Horváth Katalin
szül. Veres Katalin
Helyszín: Frankfurt am Main (Németország)
Időpont: 2023. december 04.

KZ: Mikor, hol született?

Kati néni: Kisvárdán születtem, 1933-ban. Ma vagyok 90 éves. Apám akkor ott dolgozott, forgalmazta a szőlőt. A család egy része Győrben lakott, így mi is igen hamar odaköltöztünk. Aztán, hogy Budapestre került a család, akkor nemsokára jött október 23.

KZ: Hogy történtek akkor az események?

Kati néni: Az országház közelében laktunk. A forradalom elején ott voltam a rádió előtti tüntetésen. Mikor kiderült, hogy fegyveres ávósok tartózkodnak az épületben, biztosnak láttam inkább haza

menni. November elején egyszer csak hallottuk a tankok dübörgését. Félelmetes volt. Apám küldött nyugatra, hogy jobb dolgom legyen. Anyám persze sajnálta, de tudomásul vette. Sokan menekültünk Ausztriába, ott volt egy holland vöröskeresztes segélytábor, ott kaptunk menedéket. Lehetett menni Venezuelába, így két barátjával a férjem oda készült. A táborban volt egy zenés összejövetel, ott kért föl táncolni a későbbi férjem. Ott kezdődött a kapcsolatunk. Venezuelában a férjem és barátai jó vállalkozásba kezdtek, nem éltünk rosszul, de mindenképp Európában akartunk élni. A két gyerekem kint született, velük hajóztam vissza. Németországban élt a testvérem, így a segítségével helyezkedtünk el itt a hatvanas évek elején. A férjem szorgalmas és sikeres épületgépész, tervező volt, ő biztosította a család megélhetését.

Szüleim jártak nálunk a hatvanas évek elején és mi is haza tudtunk látogatni, aztán évente is. Úgyhogy 56' kapcsán inkább a kalandos utunkat tudom kiemelni.

KZ: Köszönöm a beszélgetést.

Alámerültek és segítettek a Tengeri Bölcseken a kiscserkészek!

Kastl-ba sok cserkész és kiscserkész érkezett 2024 február első hétvégéjén. Az apropó nem más volt, mint az első Kerületi Kiscserkész hétvége (továbbiakban: KEKI).

Péntek este érkeztek a cserkészek, hogy a bajba jutott tengeri bölcsek nyomára akadjanak és megmutassák, hogy elég bátrak, hogy segítsenek rajtuk.

Jöttek cserkészek Bécsből, Drezdából, Frankfurtból, Mainzól, Berlinből, de még Argentínából is. A kiscserkészek az este folyamán találkoztak a három tengeri bölcsek közül kettővel, Pingvinnel és Polippal, akik segítséget kértek, mert a tengeri állatok nagy bajban vannak. Mindennek tetejében a harmadik Tengeri Bölcset, Teknőst még nem érkezett meg! Noha nem voltunk meglepődve, ő mindig késik. Na de nem ennyit! Pingvin és Polip elvárásoltak bennünket, hogy a víz alatt is lélegezhessünk, és kezdődött is a nagy kaland, Halacska-tanyán és Bálna-házban.

Szombat délelőtt a kiscserkészek lassan kishalacskákká változtak, miközben a tengeri állatoktól mindenféle érdekes dolgot tanultak a Föld vizeiről és a vizekben élő állatokról és növényekről. Többek között dalokat tanultak, megtudták, mit eszik a bálna, és arról is szó volt, hogy a tengerekbe kerülő szemét milyen bajokat okoz az állatoknak.

Délután pedig elindultak, hogy segítsenek a bajba jutott állatokon. Az út során találkoztak Tengericsikóval, akinek segítettek ételt szerezni az arra portyázó veszélyes kardszárnyú delfin ellenére is, találkoztak Medúzával, segítettek Tintahalon és kiszabadították Teknőst, aki egy hálóból gabalyodott. Úgy tűnik, mégsem lassú járása miatt késett a találkozóról a bölcsek teknőse. Az út végén a kishalacskák egy térkép darabjait találták meg, ami később elvezette őket egy titokzatos tengeri mélyi ládikához.

Este a táborútnál énekszó és vidám játékok után a Tengeri Bölcsek elé vitték a rozsdás ládikát, és azok a kishalacskák segítségével képesek voltak kinyitni a ládát. A nyitó varázshoz csak három dologra volt szükség: segítőkészség, kedvesség és bátorság. Szerencsére a kishalacskák megmutatták, hogy bennük mindez megvan, és a láda abban a pillanatban kinyílt.

Tőhötöm, a Teknős volt bezárva oda, aki elmondta, hogy a tenger legmélyebb pontján lehet megoldani a problémát. Az

túl veszélyes volt éjszakára a kishalacskáknak, ezért ők inkább nyugovóra tértek a Bölcsek pedig maguk indultak útnak.

Másnap reggel a Bölcsek visszatértek és megtudtuk, hogy a küldetésük sikerrel járt, a kishalacskák nagyon ügyesen segítettek, sikerült megmenteni a tengeri állatokat a nagy bajtól.

Még szerencse, hiszen a varázslat lassan elveszíti erejét és visszaváltozunk emberré. Mielőtt viszont ez megtörtént volna, Polip és Pingvin megköszönte a segítséget, és elmondták, hogy minden picike segítség nagyon fontos, mert akkor tud a sok kicsi segítség összeállni és nagy segítség lesz belőle. Ezzel az útravalóval indították el a felszín felé a kishalacskákat és egy kagyló alakú tengeri emlékekkel, mert azok is tisztítják a tenger vizeit, ahogy kishalacskák is tették.

A végén mindenki időben felért, és visszaváltozott kiscserkészzé.

A tengeri bölcsek megmenekültek és a kiscserkészek megtanulták, hogy akkor is segíteni kell, ha úgy látjuk túl kevesek vagyunk ahhoz, hogy egyedül változtassunk, mert a sok kis segítségből végül nagy segítség lesz.

Póty István,
KCSP ösztöndíjas

Csapatparancsnoki és Tiszti Konferencia Kastl városban

Február 23. és 25. között Kastl városban megrendezték a Külföldi Magyar Cserkész Szövetség (KMCSZ) európai kerületének fontos eseményét, a csapatparancsnoki és tiszti konferenciát. A rendezvény célja az volt, hogy összehozza a kerület vezetőit, akik megvitatják a kerület legfontosabb ügyeit és terveit.

Szombaton számos fontos téma került napirendre. Az Intéző Bizottság (IB), a körzetparancsnokok és csapatparancsnokok beszámoltak tevékenységeikről. A nap során olyan témákat vitattak meg, mint a kerület hosszabb távú tervei, a 2026-os táborozás Magyarországon, a gyermekvédelem, vezetőképzés, a Jubi tábor és a 2024-es nyári tábor. Emellett generációváltás és fórumos vezetőképző táborok is szóba kerültek.

Estére a csapatparancsnokok egy közeli csillagvizsgálóba látogattak, hogy az egész napos munka után egy kis hasznos kikapcsolódásban vegyenek részt.

Vasárnap délelőtt előadások hangzottak el a Magyar Cserkész Szövetségről, valamint a közelgő regös táborról, továbbá területekre került a választási rend és a vezetői feladatok témája is.

Délután zárult a konferencia. A résztvevők elköszöntek egymástól, örülve annak, hogy nagyon hasznos hétvégét tölthettek együtt, és hogy a cserkészmozgalom és a kerület fejlődése érdekében közösen dolgozhattak.

Összegzés:

A konferencia kiemelkedő alkalom volt a Külföldi Magyar Cserkész Szövetség első kerületének vezetői számára. A rendez-

vény során sikerült megvitatni és meghatározni a kerület fontos ügyeit és terveit, valamint lehetőség nyílt az ötletek és tapasztalatok cseréjére. A konferencia résztvevői bizakodva tekintenek a jövőbe, tudván, hogy közösen képesek formálni a cserkészmozgalom fejlődését és sikereit.

Ezt a cikket az alábbi linken is megtalálhatjátok képekkel és még más olvasnivalót is:

<https://www.cserkesz.eu/csapatparancsnoki-es-tishti-konferencia-kastl-ban/>

Pótó István, KCSP ösztöndíjas

Húsvéti készülődés – ZeneVarázslat

Gubinecz Ákos népdalénekes, a Nürnbergi Magyar Gyerekcsoport szervezésében

Tíz évvel a kezdetek után a Gyerekcsoport vezetője, Horváth Bea átvethette a „Nürnbergi Magyar Kultúregyesület Barátja” díjat.

A Gyerekcsoport hívó szavára, mint mindig, sokan eljöttek húsvétváró programunkra. A magyar családok szeretnek együtt lenni, szeretik gyermekeiket magyar közösségben látni, fontos számukra a népi hagyományok megélése is, mint most éppen a húsvétra készülődés, a tojásfestés, tojáskeresés. Külön ajándék volt vendégiünk, Gubinecz Ákos népdalénekes, KCSP ösztöndíjas (München) személyes varázsa, és általa a Zene-varázslat, új népdalok, népi hangszerek megismerése.

Miután az első hímes tojásokat megfestettük, az első szépséges színes tavaszi képek elkészültek, az első sütit elfogytak, következő vendégiünk másora.

A magyar ovisok már ismerősként fogadták Ákost, hiszen előző pénteken náluk is járt már a fiatalember. Ákos nem csak gyönyörű hangjával, felkészültségével, hanem teljes személyiségével is elvarázsolta a kicsiket. Az interaktív műsor lekötötte őket, szívesen vettek részt maguk is a programban, ahol természetesen volt zenehallgatás (Várnagy Andrea zongoraművész felvételeiből), volt hangszerbemutató (citera) és énektanulás is, sőt, a végén egy kis kórtáncsal lepte meg Ákos a gyerekeket.

Ha már mozgás, ezek után rövid gyerekjoga-percek következtek.

Még a benti programok alatt magyar gyerekkönyvek, CD-k, DVD-k és játékok börzéje várta az érdeklődőket, aminek most is nagy sikere volt.

Maradt egy kis idő a kézműves sarokban tevékenykedőknek, aztán következett a második fő esemény, a tojáskeresés az udvarban. Ebben is minden gyermek szívesen vett részt, jutott mindenkinek a színesebbnél színesebb tojásokból.

A levegőn való együttléti is jólesett mindenkinek, el is fáradtak a kicsik, így ez után már mindenki szedelőzködött, a legtöbben indultak már haza, de természetesen most is volt segítség a végén, az elpakolásnál.

Azt mindenki tudja, hogy Horváth Bea állandó gondoskodása, figyelme, szervezése nélkül nem jöhetnének létre a Gyerekcsoport közösségének szánt események. Ő vállalja fel a csoport megalakulásától fogva, hogy összefogja, teljesíti ezzel sokak igényét, szíve vágyát a gyerekprogramok megvalósításával.

Mi is ez a Gyerekcsoport, kik járnak ide, miért jó itt lenni?

A Nürnbergi Magyar Gyerekcsoport már több mint 10 éve tevékenykedik, bizony megalakulásától kezdve Horváth Bea nevéhez fűződik.

2013-ban Bea és egy másik anyuka kisgyermekes anyukaként nagyon fontosnak érezték, hogy gyermekeik hasonló korú kicsikkel találkozhassanak, beszélgethessenek anyanyelvükön, közösséget alkossanak. Ettől kezdve havonta egyszer találkoztak, és ezeken a rendszeres találkozókon nagyon hamar mintegy 10-25 gyermek gyűlt össze, változó létszámmal.

Abban az évben az első Mikulás-ünnepség Mikulása a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület akkori elnöke, Rozmár Lajos volt, míg Bea krampuszként vett részt mellette, ő énekelte meg a kicsiket. A fiatal anyuka gondoskodott már ekkor, majd később, a Gyerekcsoport következő alkalmain is, a kreatív foglalkozásokról (gyakran önköltségen) is. Az évek folyamán a családok jöttek-mentek, ami természetes, hiszen a kicsik észrevétlenül nagyon gyorsan megnőnek, azaz kinőttek a Gyerekcsoport korosztályából. A szülők

közül Bea maradt meg a kezdetektől, ő az, aki 2013-tól vezeti, koordinálja a közösség rendezvényeit, mindenkorai segítőivel együtt.

Jelenleg a Gyerekcsoport kb. kéthavonta tart rendezvényt (mint például bábszínház, Mikulás-ünnepség, farsang, húsvétváró, anyák napja), amit a családok már nagyon várnak, a népszerűsége töretlen. Mintegy 50-60 gyermek és szülei vesznek részt ezeken az alkalmakon, olykor 50-100 kilométeres távolságot megtéve Nürnbergig. A gyerekprogramok lebonyolításában az éppen jelen lévő KCSP-sek többé-kevésbé mindig kivették a részüket, a jelenlegi delegált, Judit, teljes értékű szervezője, segítője immár.

Horváth Bea a kezdetektől irányítja, szervezi, előkészíti, megvalósítja, színesíti több mint tíz éve a közösség programjait, miközben saját gyermekei már régen kinőttek az érintett korosztályból, annyira, hogy már alkalmanként ők is jönnek segíteni.

Sokéves tevékenységéért 2023-ban Bea megkapta a „Nürnbergi Magyar Kultúregyesület Barátja” díjat, melynek átvételét őszinte, hálás taps kísérte a kollégák, családok részéről is.

Fontos megemlíteni, hogy ezek a rendezvények mindig sok önkéntes munkájával tudnak megvalósulni, például a közös büfé, szeretetvendégség nem jönne létre a családok közreműködése nélkül. A háttérmunkások, a plakát elkészítői, a rendezvény népszerűsítői, a kreatív foglalkozások, és az egyes programrészek előkészítői, lebonyolítói, a terem berendezői, „lebontói”, és akikre mindenben lehet számítani alkalomtól függően, felsorolni sem könnyű, nélkülük nem működne „szinte magától” a Gyerekcsoport sem. Éppen ezért köszönet illeti őket is, reméljük, lendületük, lelkesedésük sokáig kitart, és lesz „utánpótlás” is még sok-sok éven át.

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

Szépségpont, álarc, paróka ... móka, kacagás HAMISÍTATLAN FARSANGI HANGULAT A NÜRNBERGI BÁLON

Ki ne tudná, hogy a farsang a vidám lakomák, bálók, mulatságok, népi ünnepélyek ideje, és ki ne várná azt türelmetlenül. A farsang vízkereszttől, január 6-tól indul a hagyományok szerint, ekkortól kezdődhet a szervezkedés. A Nürnbergi Magyar Kultúregyesület nem váratta meg az érdeklődőket, már 2024. január 13-ra meg is szervezte idei farsangi bálját.

Az előzetes érdeklődés, regisztráció is népszerűnek bizonyult, a bálon pedig közel 100 fő vett részt, sokan közülük jelmezben, míg a tombola is nagy népszerűségnek örvendett a belépők körében.

A zenét szolgáltató Trend Band Sepsiszentgyörgyről érkezett hozzánk, mindenki nagy öröme. Ők pontosan 19 órakor bele is csaptak a húrok közé, és nem hiába. A vendégek a vacsora megrendelése után, az ételre várva máris a táncparketten ropták.

A jelmezek igen változatosak voltak, és ami a legjobb, hogy nem csak a felvonulásra tartogatták ezeket a vendégek, hanem az egész este ebben a karneváli hangulatban telt.

21 óra 30 perckor a jelmezversenyre benevezettek, mintegy 30 fő vidáman vonatoztak fel és alá az asztalok között, így nem csak a zsűritagok, hanem mindenki alaposabban megnézhetette őket. Az eredményhirdetésen minden gyermek (akik kevesebben voltak) kapott egy-egy apróságot, a felnőtt jelmezeseink közül pedig hármat emelt ki a zsűri, ők érdemelték ki a külön ajándékot. A fődíj mindenki számára közös volt, az együttlét, a jó zene, a vidám, családi hangulat.

Következett a tánc, a pörgés-forgás, muzsika.

23 órakor megint megakasztottuk ezt a forgatagot, amit senki sem bánt, hiszen következett a tombola a maga sajátos, elengedhetetlen hangulatával, természetesen minden nyeremény gazdára talált. Ez után már nem volt megállás záróráig, nehéz lett volna eldönteni, ki bírta jobban: a zenekar vagy a táncosok.

Mindenki elégedetten nyilatkozott, csak pozitív visszajelzések érkeztek már ott, a rendezvényen és azóta is. A szervezők örömmel zárták az eseményt, és azzal a jó érzéssel, hogy jó farsangi bált sikerült összehozni. A kultúregyesület képviselőiben egyszerű önkéntes csapat jött össze, akik kiváló hangulatot teremtettek munkájukkal.

Egy résztvevő rövid értékelése: egyszerűen szerintem minden fantasztikus volt.

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

a Regössel: Élményekkel teli felvonulás Münchenben

A müncheni Bürgerpark Oberföhringben a Regös Táncegyüttes képviselte a magyar hagyományokat a farsangi felvonuláson 2024. február 11-én. A „Faschingsumzug” alkalmával nemcsak a táncosoknak, hanem a nézőknek is felejthetetlen élményben lehetett részük, amikor meglelevenítettük a magyar néptánc szépségét és lendületét.

A felvonulás során az együttes táncosai többször is rövid koreográfiákat mutattak be Magyarpalatkáról és Vajdaszentiványról, melyeket az eső ellenére szép számú közönség lelkes tapsal, éljenzéssel fogadott. A magyar néptánc hagyományai és mozgásának ritmusa magával ragadta a jelenlévőket, és mélyebb betekintést engedett a kultúránk gazdagságába. Mindeközben a Bürgerparkban a látogatók nemcsak a tánc, hanem a gasztronómia világába is bepillantást nyerhettek.

Az Egyesület tagjai friss lángosokat sütöttek, ennek köszönhetően a résztvevők a magyar ízek világát is felfedezhették.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik részt vettek az eseményen, és akik támogatták a Regös Táncegyüttest. Az átélt jó hangulat és az együtt töltött idő emlékeztető pillanatok teremtett, bizonyítva, hogy a kultúrák találkozása mindig gazdagítja az emberek életét. Bízunk benne, hogy hasonló pozitív élményekben lehet részünk a jövőben is, és továbbra is büszkén fogjuk képviselni a magyar néptánc és kultúra szépségét, bárhol is járunk a világban.

Gubinecz Ákos, KCSP ösztöndíjas

Nagyböjti elmélkedés és szentmise Böjte Csaba testvérrel

A nagyböjti időszak újra és újra megvilágítja számunkra a szeretet, a béke és a megbocsátás fontosságát. Induljunk el közösen ezen az úton Csaba testvérrel! – szölte a felhívás, olvastuk a plakáton.

Felekezettől függetlenül mindenkit hívtunk és vártunk Böjte Csaba testvér idején nürnbergi látogatása alkalmából, nagyböjt első vasárnapján, a Heiligste Dreifaltigkeit templomba.

Még decemberben kaptuk a jó hírt, hogy ismét ellátogat Nürnbergbe Böjte Csaba ferences szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány által fenntartott gyermekotthonok vezetője. Többen azonnal munkához láttak, a szervezésben a legnagyobb részt Geczó Sándor és kedves felesége, Ildikó, a helyi katolikus közösség szervezői vállalták. Utánajártak, helyszínt kaptak, és lassan elkezdődött a találkozó részleteinek kidolgozása.

A katolikus szentmisén Fekete Ivett református lelkész asszony is szerepet vállalt természetesen, a bevezető mély gondolatokat, köszöntő szavakat tőle hallhattuk. A Sándor és Ildikó által összeállított énekeket a kórus az orgona mellől, a „karzatról” szólaltatta meg, csodálatos élményt nyújtva. Nagyban emelte a mise reményteli hangulatát, hogy Oliver Schmidt kántor szívesen elvállalta az orgonakíséretet. Bizony, ilyen élményben nagyon ritkán van része a nürnbergi magyar katolikus közösségnek, ezúton is nagyon köszönjük.

A lelkész asszony együttműködésével énekfüzetek is készültek a résztvevők számára, alkalomhoz illően, szép, világoslila papírra nyomtatva.

Csaba testvér idején öt női munkatársát hozta magával különböző településekről. Petrozsényből, Dózsa Györgyből, Nagyszalontáról, Borszékéről és Déváról az ottani intézmények vezetői, felelősei érkeztek hozzánk azzal a céllal, hogy beszámoljanak saját házaikról, gondolataikról, örömeikről. A mise részeként ketten még a templomban kiálltak Csaba testvér hívására, és szíves örömet meséltek saját múltjukról, jelenükről, olykor könnyekkel küszködve, a legnagyobb szeretettel és hálával.

A mise utolsó pillanataiban hamvazkodásra is alkalom nyílt. A perselypénzt természetesen Ildikóék átadták a Dévai Szent Ferenc Alapítvány javára, ezt ők hálás szívvel megköszönték.

A továbbiakban még mindenkinek volt kérdése, beszélgetni valója a templom kívülről is, miközben az alapítvány gyermekeinek munkájából, rajzaiból, naptárjaiból lehetett vásárolni is.

Az elbúcsúzást követően a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület vacsorára hívta meg a vendégeket, amit szintén nem győztek megköszönni.

Késői órában, fáradtan, de szép élményekkel, igazi nagyböjti gondolatokkal indult mindenki haza. A vendégekre még kicsit nagyobb út várt, ők Münchenbe mentek vissza.

Aki ott volt, megélhette, hogy ez a találkozás az öröm és az együtt gondolkodás, a nagyböjt lényege átgondolásának perceivé vált, s ennek élményét jó volt haza is vinni.

Mindenkinek köszönjük a részvételt!

Böjte Csaba ofm gondolata:

„A jó Isten azt szeretné, hogy boldogok legyünk, és a boldogságban kiteljesedjünk. Nem vigyáz ránk egy bottal. Ha letérünk a jó útról, nem koppint egyet a fejünkre azért, hogy visszatérjünk. Isten nem leli örömet abban, hogy büntetést adjon.”
(Böjte Csaba: Út a Végtelenbe)*

* forrás: <https://www.magnificat.ro/portal/index.php/hu/szent-ferenc-alapitvany/roviden/26661-ot-kedves-kolleganom-mel-elindultunk-munchenben>

<https://www.magnificat.ro/portal/index.php/hu/szent-ferenc-alapitvany/harchivum-mainmenu-323/26629-csaba-testver-uzenete-ausztriai-es-nemetorszagi-testvereknek>

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

A kivándorlási múzeumban jártak a hamburgi magyarok

Tudjátok-e, hány magyar indult útnak Hamburgból Amerikába egy jobb élet reményében? Vajon mindenkinek sikerült elutazni? Kik és miért maradtak itt?

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kerestük a választ január 28-án az „Auswanderermuseum”-ban.

Hamburg jelentős európai kikötőváros, innen indultak a hajók Amerikába. Az 1850-es évektől az 1930-as évek végéig mintegy hatmillió ember emigrált különböző okokból. Láthattuk, hogy mekkora bőrdöngővel indultak útnak az emberek, hogyan éltek itt, amíg várták a csatlakozást, hogyan voltak elszállásolva, mit ettek, mit kérdeztek tőlük az amerikaiak, amikor kiérkeztek. Igazán látványos kiállítás azzal az egyedülálló lehetőséggel, hogy az ottani számítógépen konkrét nevekre, személyekre is rá lehet keresni, hogy van-e rokon/névrokon valahol a nagyvilágban, és ha igen, akkor mit lehet róluk tudni.

Amiért jelentős a kivándorlás nekünk is, magyaroknak, elsősorban a XIX. század végi és a XX. század eleji nagy kivándorlási hullámhoz köthető, ugyanis közel kétfélmillió magyar hagyta el Magyarországot. Úticéljuk elsősorban Amerika volt, majd pedig Kanada. Wass Albert is Hamburgból indult. De miért olyan fontos ez a hamburgiak életében?

A kivándorló magyarok úticélja elsősorban szintén Amerika volt, azonban mégsem sikerült mindenkinek elmenni, akár egészségügyi okokból (már a hajóra sem engedték fel), vagy pedig Amerikából küldték vissza, de olyan is volt, aki lekészte a hajót Hamburgban. Olyan is akadt, aki végül arra jutott, hogy itt is tud új életet kezdeni, nem szükséges átutazni az egész

világot. Sokan tehát itt „ragadtak”, vagy önszántukból maradtak itt, a mai napig is sok magyar él a városban.

De mit tettek azok a magyarok több mint száz évvel ezelőtt, akik itt kezdtek új életet?

A hagyományok szerint megalapították a Hamburgi Magyarok Egyesületét. A Hamburgi Magyarok Egyesülete (HME) már 1908-ban bejegyzett egyesület volt, az egyik legrégebbi magyar egyesület Németországban. Mi, odalátogatók is többen hozzá tudunk szólni a témához, akár egy-egy személyes történettel. Ezek a történetek teszik igazán értékesé ezeket az eseményeket.

A közös beszélgetés, kávézás, sütögetés, zene is fontos. A múzeum után gofrizni hívtuk a látogatókat, hogy kicsit egymást is jobban megismerjük, társalogjunk, finomat együnk és jól érezzük magunkat.

Dosztán Kornélia, KCSP ösztöndíjas

Tanulmányi nap a Bajorországi Magyar Iskola (BMI) tanárai és vendégei számára – Felkészítés az ECL vizsgára óvodás kortól a felsősökig

2024. március 2., szombat, Müncheni Magyar Katolikus Misszió

Idei továbbképzésünkön az ECL vizsgára való felkészítésre összpontosítottunk. Az óvodás kortól a nyelvvizsgáig tekintettük át a készségek fejlesztését, különös hangsúllyal a hallásértés készségére, ami a hétfélmagyar iskolás keretek közötti felkészülésnél talán a legnagyobb kihívást jelenti.

Bajorországon túl is sikerült érdeklődő tanárokat megszólítanunk, Majna-Frankfurtból, Dortmundból, sőt még Hamburgból is érkezett kollégánk a továbbképzésre. Bajorországból München, Regensburg, Burghausen, Nürnberg, Augsburg képviselőiben vettek részt kollégák, összesen 27 személy.

Meghívott előadóként gyakorlati foglalkozást tartott Gordos Katalin, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Magyar Nyelvi Képzésekért, Diaszpóra és Balassi Programokért Felelős Főosztályának munkatársa, aki több évtizedes tapasztalattal rendelkezik nemcsak a magyar mint idegen nyelv, de a diaszpórában folyó származásnyelvi magyaroktatás területén is. Gordos Katalin a hétfélmagyar iskolákban is nagy haszonnal alkalmazott Balassi-füzetek szerzője. Rövid bevezetőben Busa Krisztina (Regensburgi Egyetem Magyar Intézete) az ECL mint kimeneti vizsga témakörben emelt ki általános elveket a hétfélmagyar iskolás diákok sikeres vizsgára való felkészítésével kapcsolatban. Örömmel fogadtuk a tagiskolák tanárainak előadásait is: Csonka Zsófia (BMI München-Ost) a hallás utáni szövegértés megalapozásáról és fejlesztéséről tartott előadást a Metamorphoses Mesterterápia segítségével. Császár Mónika (BMI Burghausen) pedig a helyesírás fejlesztésének módszertani lehetőségeit mutatta be „A király és a király” című könyv feldolgozása révén. Maxim Katalin (Regensburg-Ost), aki vizsgáztatói szinten és felkészítő tanár-

ként is több éves gyakorlattal rendelkezik, fontos tapasztalatokat osztott meg a résztvevőkkel az ECL gyakorlófüzeteken kívül is hatékonyan bevezethető saját összeállítású feladatlapjainak bemutatásával.

Az előadásokat követően és a szünetekben élénk eszme- és tapasztalatcseré alakult ki. Jó volt hallani a visszajelzésekből, hogy a hétfélmagyar iskolában való oktatás mekkora örömet jelent a pedagógusoknak, akik így megélhetik, hogy német környezetben is szükség van értékközvetítő és hagyományörző munkájukra.

Busa Kriszta

Hagyományörzés ma

Gyűjtő: Karakas Zoltán (KZ), (KCSP ösztöndíjas)

Adatközlő: Héjas Hajnalka (HH)

Helyszín: Frankfurt am Main (Németország)

Időpont: 2024. február 17.

KZ: Mi a becsületes magyar neved, hol születted?

HH: Héjas Hajnalka (született Bényi Hajnalka) vagyok, Erdélyben, Medgyes nevű városban születtem. Szüleim magyarkirályfalvi őslakosok, a nyarakat ott töltöttem.

KZ: Kis-Küküllő mente gazdag néprajzi értékekben, gyűjtött arra Kallós Zoltán, Tímár Sándor, több kiadvány is megjelent a településről. Hogy emlékszel, gyerekként, fiatalként, hogy teltek a mindennapok?

HH: Akkoriban a kommunizmus alatt, a Ceaușescu időszak alatt az embereknek nem volt megengedve a „szabad hagyományörzés” a mai értelemben. A gyerekek az utcákon játszottak és sokat segítettek a földeken, az állatok mellett. A szórakozás esténként zajlott, amikor is a felnőttek összejöttek valakinél, az asszonyok varrtak, szőnyegetek szőttek, a férfiak kártyáztak, beszélgettek és közösen énekeltek – sokat. Emellett volt a falunak egy nagy tánccsoportja és nagytatám, nagymamám aktív tagjai voltak ennek. A tanító és a felesége vezette a próbákat, a tánc volt a közösségi élet központja, s ez lehetőséget adott a táncosoknak sokat utazni, falunapokon, táncversenyeken fellépni, Bukarestben is felléptek. Becsben tartották a „fellépő” ruhákat, nagymama viseleteit próbálgattuk gyerekként. A már említett népzene kutatók mellett gyűjtött György Horváth László helyi lelkész, Könczei Csilla, Kürti László, aki egy videót is készített tatáról, ahol a pontozó figuráit mutatja, magyarázza 1984-ben. Megtekinthető a facebookon a Helytörténeti És Kulturális Egyesület oldalán: „Archival footage. Man's dance (pontozó) from Királyfalva. Romania” név alatt.

KZ: Te néptáncoltál-e?

HH: Nem, édesapám megtanított csárdásozni a családi ünnepekre. Nagyenyeden énekeltem a kórusban, a tanítói diploma megszerzése mellett.

KZ: A nagyapád, id. Bényi Árpád tanított sok fiataalt és természetesen a fiát, édesapád is?

HH: Igen, így volt. Az én szerepem inkább ott mutatkozott meg, hogy az értékeket továbbítottam lányunknak, Evelynnek. Ahogy

Frankfurtba került a családkunk, örömmel tapasztaltam, hogy van néptánc a gyerekeknek is, Evelyn készséggel csatlakozott már 4-5 évesen.

KZ: Manapság hogy néz ki a régi dolgok helyi szeretete?

HH: A rokonság folytatja a hagyományt, unokák is táncolnak, a faluban megvannak a „nótafák”.

KZ: Ifj. Bényi Árpád, a nagybátyád is kivette a részét a gyűjtésből, ráérő idejében egy füzetet töltött meg mindenféle írással, rigmussal.

HH: Igen, mivel a füzet kezdett tönkremenni, A4-es méretben digitalizáltuk és színesben kinyomtattuk a család minden részének. Véleményem szerint értékes adathalmaz, hiszen lakodalmas köszöntőktől szerelmes verseken át a népdalokig mindent tartalmaz. A Hagyományok Háza jelezte, hogy szívesen látnák a kiadványt a gyűjteményükben.

KZ: Köszönöm a beszélgetést.

Bényi Árpád, ifj. Árpád, Klára és András (jobbról balra):

Királyfalvi pontozó férfiak:

Csoportkép - A Királyfalvi tánccsoport az 1980-as években

„Szép holdvilág volt az este” – kalotaszegi workshop Hagenben

„Telitalálat volt Hagenben a kalotaszegi workshop!” – így szól a Facebook-beszámoló első mondata, amelyet a Vadrózsa Egyesület és Táncegyüttes vezetője, Münnich Ildikó fogalmazott meg. Nagyon örülök, ha valóban olyan eseményt hozhattam a közösségbe (ahol csak néhány hónapja vagyok, de máris otthon érzem magam), amely adni tudott valamit a Vadrózsa Táncegyüttesnek és a holdudvarába tartozó magyarbarát közösségnek!

A workshop keretén belül négy este oktattunk Gresz Dávid talvati hageni ösztöndíjossal kalotaszegi páros táncokat. Szerves része volt az oktatásnak Gubinecz Ákos (szintén KCSP-s) keddi találkozója a Hageni Dalkörrel is, hiszen az itt tanult kalotaszegi énekeket ismételtük minden táncpróbán. A páros tánc mellett a fiúk a legényesbe is belekóstolhattak Dávid vezetésével, pár figura erejéig.

A tanfolyamot pénteken farsangi gyermektáncházzal és éjjel fel tartó felnőtt táncházzal zártuk.

A kalotaszegi, széki, mezősegi, szatmári és moldvai talpalávalót a Budapestről érkezett, fiatal népzeneészek biztosították: Takács Borbála (hegedű), Fenyvesi Attila (brácsa) és Borbáth Ádám (nagybőgő).

A kalotaszegi workshop célja az volt, hogy lefektessünk egy alapot, amire később tudunk építkezni, ne legyen teljesen idegen az együttes számára a tánc és zene szempontjából is rendkívül

fontos erdélyi tájegység. Hogy tudjon mindenki felállni egy táncházban, vagy bármilyen más rendezvényen, ahol megszólal a kalotaszegi népzene.

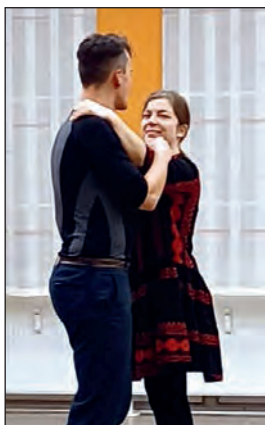
Ez a cél teljesült, bár szakmailag még sokkal mélyebb szintekre is érdemes lesz eljutni, ha újból elővesszük ezt az anyagot, mondja a szakmai énem, viszont a közösségért dolgozó énem ezzel ellentétben azt gondolja, hogy mindenképp ajándék volt számunkra ez a pár nap, az együttlét, a közös munka és a találkozás, amit a workshop alatt tapasztaltam.

Talán ez a legnehezebb az ösztöndíjas munkában, hogy minden nap meg kell találni azt a kompromisszumot, amivel a közösséget szolgálom, és nemcsak a kellemet, hanem a hasznost, a fejlődés útját biztosító szükséges izzadást is bele tudom csempészni a napi munkámba.

Ildikó, a szervezet vezetőjének beszámolóját idézem zárás-képp: „Jóllehet a tanfolyam munkanapokra esett, mégis minden este jóval többen jöttek a vármál és mindannyian lélekben, tudásban feltöltődve tértek haza. Köszönjük az oktatóknak a magyar kultúra ilyen magas szintű továbbadását, a résztvevőknek lelkes közreműködésüket, a hageni kulturális irodának pedig a támogatást!”

Remélem, nemsokára hasonló táncos workshopot hozhatok a közösségbe, addig is jó munkát mindenkinek!

Pálffy Zsófi, KCSP ösztöndíjas

Huszárgyerek kokárdája — Kultúra, a Magyar Nyelv és Kultúra Baráti Köre, Mainz

Nem mindennapi programban lehetett résziünk 2024. március 17-én, amit az 1848–49-es forradalom és szabadságharc emlékére rendezett a mainzi Kultúra baráti kör az általa kiemelten támogatott 88. sz. Bethlen Gábor Cserkészcsapat segítségével.

1. A kis- és nagycserkészek cserkész módra játszották újra a márciusi ifjak történetét. A mainzi, wiesbadeni, frankfurti és darmstadti vendégekkel együtt nemcsak hogy jól szórakoztunk az aktív történelmi szerepjáték alatt, hanem a közönség részben úgy érezte magát, mintha maga is ott lett volna a Pilvaxban, az egyetemen és a múzeum előtti téren. Az egyik ilyen kulcsélmény volt, amikor a darabban előadott Nemzeti dal alatt a publikum önként felállt, és a szereplőkkel egybehangzóan végigszalta (!) a verset. (Köszönjük; „Élmény volt”.)

2. A szabadságharc hevében jól megszomjajztunk és megéhezünk. Szerencsére a bőséges ásványvíz, szörp, tea és kávé mellett rengeteg szendvics, sós és édes sütemény volt az ünnepi lakománk. (Lelkes Fecskék, ezt most külön köszönjük; mindenki jóllakott.)

3. A barkácsarok kreatív foglalkozással szólította meg a különböző korcsoportokat. 1848 emlékéhez hűen a csákkészítéstől és pálcikahuszártól a kulcstartón és kőfestésen

keresztül egészen a különleges kokárda varrásáig interaktív módon vehetett részt a család összes tagja a másfél órás programon. Négy állomáson önkéntes segítők segítettek legalább 30 gyermek alkotói munkáját.

4. A szabadság hírére vidéken is fel-támadt jókedv tanúi lehettünk egy rend-hagyó tábornótúrán. Pántlikás lányok tűzték ki egymásra a kokárdát és fakadtak vidám tavaszi dalokra a résztvevőkkel együtt. Közben hirtelen egy zenés verbunkozást is megélhettünk, amire már a német vendégek is ropták a „jobb-jobb-balbalbal – bal-bal-jobbjobbjobb” ütemet.

Nagyon köszönjük a szuverén és parlamentáris állam érdekében harcoló forradalmárok előtti tisztelgés alkalmából együtt eltöltött minőségi időt a kedves vendégeinknek, az aktív résztvevőknek, a társszervező BUOD-nak, a segítőknek, a szervezőknek, továbbá nem utolsósorban az étellel, itallal és anyagiakkal támogatóknak.

Igazán megérte.

A kokárda tiszteletbeli helyet kapott otthon.

Nagy Dominik

Kokárdát tűztek Berlinben is

Ebben az évben számos berlini magyar közösség készült előadással az 1848–49-es forradalom és szabadságharcról való megemlékezésre. Az esemény 2024. március 16-án 15-től 20 óráig zajlott le a Collegium Hungaricum Berlin épületében.

A program közös gálaműsorral kezdődött, amelyre több egyesület rövid előadással készült. Biztosan állíthatom, hogy nem nevezhető hagyományos megemlékezésnek a szombati. Igazán

sokszínű, felemelő, mai és színvonalas műsor állt össze az egyesületeknek köszönhetően.

Az előadások sorát a város egyik legrégebbi – 25 éves – magyar közössége kezdte, a 86. Apáczai Csere János Cserkészcsapat. A négy cserkészőrs Vörösmarty Mihály Szózat c. művét elevenítette meg a közönség számára állóképekkel. A verset Czirják Eszter és Csala-Ducsai Linett szavalta. Nem hiányozhatott az előadók közül a Berliini Magyar Kórus sem, amely 2018 óta színesíti fellépéseivel a magyar egyesületeink által szervezett eseményeket. Ehhez az alkalomhoz illően huszárnótákkal, népdal- és versfeldolgozásokkal készültek. Bárdos Lajos: *Tiszai dallamok*, Kodály Zoltán: *A magyarokhoz és János köszöntő* c. darabjai csendültek fel. Vezényelt Enghy Ábel. A novemberben megalakult Kis Fonó gyermektáncsoport is bemutatkozott a nagyközönségnek. Néhány eddig megismert dél-alföldi népi játékot és ennek a tájegységnek a lassú csárdás lépéseit fűzték össze erre az alkalomra. A koreográfiát Lukács Henrietta készítette, vele jómagam, Tollár Ivett. A gyerekek után a Berliini Fonó Néptáncegyüttes Tyukodi táncok c. szatmári koreográfiája következett. A Felső-Tisza-vidékről származó dallamok és táncok a verbuválás, a katonai toborzás és a rézsarkantyúk pengésének hangulatába vezettek be minket. A Zacc Színpad, a berlini magyar színjátszó kör, is készült előadással a nemzeti ünnepünkre. A csoport improvizációiból létrejött darab címe: Isleri idők, avagy látogatás a Pilvax büfében.

A gálaműsor után a cserkészek tanítottak népi játékokat a gyerekeknek, majd gyerektáncban és felnőtt táncban is mulathattak a résztvevők. Az élő zenét Berlin egyetlen magyar népzenei együttese, a „DURRbanda” biztosította. Az aznapi táncban széki és palatkai tánchoz húzták a talpalávalót. A nap zárásaként pedig a Campfire Gang alternatív rockbanda adott

koncertet, mutatkozott be a berlini magyar közönségnek. Számos népszerű magyar dal, sláger szólalt meg általuk modern hangszerelésben. Az ismerős szövegeket a közönség nagy beleéléssel énekelte együtt a zenekarokkal. Fergeteges hangulatot teremtettek, amelyben minden korosztály együtt mulathatott.

A megemlékezéshez és a közös esemény megvalósulásához hozzájárultak még: a Brunsvík e. V. Berlin, a Berliini Magyar Protestáns Gyülekezet, a Magyar Kolónia Berlin e. V., a Szent Erzsébet Magyar Katolikus Egyházközség Berlin-Brandenburg és a Magyar Vándor.

Az esemény nem valósulhatott volna meg, ha mindezeket a közösségeket nem fogják össze a főszervezők, Lukács Miklós cserkész csapatparancsnok, néptáncos és Robotka József, a Magyar Kolónia elnöke. A program támogatói voltak még: a Collegium Hungaricum Berlin és a Kőrösi Csoma Sándor Program.

Tollár Ivett, KCSP ösztöndíjas
/A fotókat készítette: Nagy Szabolcs/

Március 15. - Frankfurtban

A helyi közösség kiemelkedő eseménye a március tizenötödikei ünnep. A mise utáni szeretet-ven-déglátásnak, ha átmenetileg is, de a BUOD elnöke. Figyelmet kért, köszöntötte az egybegyűlteket, ismertette az ünnepi megemlékezés programját.

Ráhangolódás, „bemelegítés” gyanánt rögtön felhangzott két közösségi ének, kecskedudaszó indítással: Kossuth Lajos azt üzenete, Kossuth Lajos táborában.

A jó hangulatot fokozta a Cifra Néptáncegyüttes legkisebb csoportjának bemutatója. A gyerekjátékok, egyszerű táncfigurák és apának, anyának szóló integetések osztatlan sikert arattak.

Vers következett, Aranyosi Ervin: *Március 15. a mában.*

Ezután a kicsit nagyobbak tánca jött, somogyi lassú dudálás után máris az ugrós és csárdások. A koreográfiát tökéletesen bemutató gyerekek nagy sikert arattak.

Ismét vers következett, Juhász Gyula: *Március idusára.*

A következő dalszöveg megint csak ismert volt, így vidáman dübörgött dudaszó kezdésre: *Fel, fel vitézek..., Csínom Palkó, Csínom Jankó.*

A műsort Klement Kornél zárta, megköszönve az emlékezők részvételét. A misén elhangzott a magyar Himnusz, így zárásként ezúttal a Székely himnusz csendült fel.

Az ünnepély után még sokáig beszélgettek a vendégek.

Karakas Zoltán, KCSP ösztöndíjas

Arany János: Nemzetőr-dal

Süvegemen nemzetiszín rózsza,
Ajakamon édes babám csókja;
Ne félj, babám, nem megyek világra:
Nemzetemnek vagyok katonája.

Nem keresnek engemet kötéllel;
Zászló alá magam csaptam én fel:
Szülőanyám, te szép Magyarország,
Hogyne lennék holtig igaz hozzád!

Nem is adtam a lelkemet bérbe;
Négy garajcár úgyse sokat érne;
Van nekem még öt-hat garajcárom...
Azt is, ha kell, hazámnak ajánlom.

Fölnyergelem szürke paripámat;
Fegyveremre senki se tart számot,
Senkié sem, igaz keresményem:
Azt vegye hát el valaki tőlem!

Olyan marsra lábam se billentem,
Hogy azt bántsam, aki nem bánt engem:
De a szabadságért, ha egy íznyi,
Talpon állok mindhalálig víni.

240 éve született Kőrösi Csoma Sándor

Kőrösi Csoma Sándor (Kőrös, 1784. ápr. 4. – Darjeeling, India, 1842. ápr. 11.): nyelvtudós, a tibeti filológia megalapítója, az MTA levelező tagja (1833).

Szegény sorsú székely családból származott. 15 éves korában mint „szolga-tanuló” került a nagyenyedi kollégiumba. A közép- és főiskola elvégzése után ott kapott tanári állást. 1815-ben angol ösztöndíjjal a göttingeni egyetemen keleti nyelvtanulmányokkal foglalkozott. 1818-ban visszatért Erdélybe.

Még diákkorában eltökölte, hogy felkeresi az „ázsiai magyarok” maradékait.

1819 őszén indult útnak gyalog, csekély pénzzel. Törökországon, Iránon, Afganisztánon és Indián keresztül Nyugat-Tibetig (Ladák) jutott, ott azonban anyagi eszközök híján vissza kellett fordulnia. Ekkor találkozott W. Moorcroft angol utazóval, aki a tibeti nyelvkutatásra terelte figyelmét. Ladák Zanszkár tartományában, a zanglai lámakolostorban 1823–24-ben, kegyetlen nélkülözések közt eltöltött két esztendő alatt rakta le a tibeti nyelvészet alapjait. 1825–26-ban Tetha zanszkári faluban és a phuktali lámakolostorban, majd Kanamban (1827–30) egészítette ki tanulmányait, elkészítve az első tibeti nyelvtant és a tibeti–angol szótárt.

1830-ban Bengáli Ázsiai Társaság Calcuttába hívta; itt jelent meg két műve 1834-ben. Mindkét mű úttörő jelentőségű a keleti nyelvészet történetében.

Észak-Bengálban végzett nyelvtanulmányok után 1837-ben visszatért Calcuttába, ahol az Asiatic Society könyvtárosa lett. Összesen tizenhat európai és keleti nyelven állított össze szójegyzékeket.

Azonban ismét eredeti célját akarta követni és 1842-ben elindult Nagy-Tibet felé; útközben a terai-vidéken maláriában megbetegedett és meghalt. Sírja fölül az Asiatic Society emlékoszlopot emelt. – Halálának 125. évfordulója alkalmával 1967-ben a Magyar Földrajzi Társaság négy évenként kiosztásra kerülő Kőrösi Csoma Sándor-emlékérmét alapított.

(Forrás: Kara György, 1970 – <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/MuMaTu-a-mult-magyar-tudosai-1/korosi-csoma-sandor-3BE3/>)

Széchenyi István:

**„EGY SZEGÉNY ÁRVA MAGYAR, PÉNZ ÉS TAPS NÉLKÜL,
DE KITARTÓ KUTATÓI LELKESEDÉSTŐL VEZETVE
BÖLCŐJÉT KERESTE S TALÁLTA A MAGYARNAK...”**

Sírja Dardzsiling városában

A Babcsán Projekt koncertjével kezdődött koncertsorozat Münchenben

A Regös Együttes szervezésében különleges koncertsorozat vette kezdetét március 23-án Münchenben, a Bürgerpark Oberföhring kulturális központban. Az eseménysorozat nyitányaként a Babcsán Projekt lépett színpadra, melynek tagjai egyedülálló módon ötvözik a magyar népzenei hagyományokat és a költészet nagyjait.

A Babcsán Projekt koncertje igazi kuriózum volt, hiszen nem csupán a hagyományos népzenei elemeket hozták el nekünk, hanem azokat modern köntösbe öltöztették, köszönhetően a magyar költészet remekeiből inspirált dalszövegeiknek, valamint a jazz és a balkán hangzásvilágának. Az együttes tagjai mély tisztelettel és szeretettel fordulnak a magyar kulturális örökség felé, ezt pedig minden egyes dallammal és versszakkal továbbadták a közönségnek. A Babcsán Projekt előadása során a résztvevők nem csak hallgatták a zenét, hanem részeseivé is váltak annak: a koncert végén a zenekar és a közönség közösen énekelt az együttessel. A Bürgerpark megtelt érdeklődőkkel, ami jól mutatja, mennyire nagy szükség van a kultúra és a művészetek által teremtett közös térre.

A Regös Együttes által szervezett koncertsorozat ígéretes kezdete után minden zene és kultúra iránt érdeklődő már most várja, hogy folytatódjanak a programok. A sorozat következő alkalomásként április 26-án a Soroglya zenekar látogat Münchenbe

Gubinecz Ákos, KCSP ösztöndíjas

Nyolcadik alkalommal rendezte meg hagyományos néptánc táborát a Csöbörcsök Néptáncgyűttes

2024. március 8. és 10. között tartotta a stuttgarti magyar néptáncgyűttes már egész Németországban híres néptánc táborát. A próbák és az esti mulatságokban a Sárarany zenekar húzta a talpalávalót.

Idén 8. alkalommal került megrendezésre a tábor, melyet töretlen lelkesedéssel minden évben megszervez a Csöbörcsök Néptáncgyűttes Kemény József, az együttes elnökének vezetésével. A rendezvény magas színvonalának köszönhetően már egész Németország területén élő, hagyományainkat ápoló táncosok, zenészek vesznek részt. Minden évben más táncanyaggal foglalkoznak és ugyancsak minden évben más oktatót hívnak tanítani.

Az idei táborban a táncosok magyarórdi néptáncokkal ismerkedhettek meg, a magyarországi Győrből érkező Antal Áron tanította őket. Áron székelyudvarhelyi születésű, 1989-ben költözött át családjával Magyarországra. 1992-ben a Kalotaszentkirályon megrendezett néptánc táborban találkozott először a hagyományos néptáncokkal, ahol az ott látott legényes hatására döntött úgy, hogy egyetemi éve alatt csatlakozik a helyi táncgyűttesthez. Ezt követően 18 évig vezette a soproni Ürmös együttest, majd Győrben kezdett el tevékenykedni, ahol immár 25. éve a Rába néptáncgyűttes vezetője. 2012-ben a Rába döntősként szerepelt a Felszállott a páva című televíziós tehetségkutató műsorban, 2016-ban pedig Albert Csaba gyermek szóló kategóriáját nyert, Áron felkészítésének köszönhetően.

Szokásos módon pénteken érkeztek a résztvevők a táborba, melynek idén a kastl-i cserkészpark adott otthont. A németországi cserkésztáborok állandó helyszínéül szolgáló, felújított épületeket 2023-ban adták át ünnepélyes keretek között.

Egymás üdvözlése után az oktatók egy rögtönzött szászcsovási szóló és páros táncoktatással igyekeztek megalapozni a hangulatot, majd a közösen elfogyasztott vacsora után kezdődött is a tánc ház a Sárarany zenekar kíséretével. A zenekar története a vadregényes vizeiről híres Szigetközből indult. Innen vitte Mártont, majd Áront is a Duna Szentendrén át kanyarogva Vác felé, hogy ott a konzis évek alatt Zsófival és Ábellel kiegészülve zenekarrá mossa össze (anno 2010) az egy húron pendülő fiatalokat. A vonós szekció tagjai a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen végzetek el tanulmányaikat. A zenekar tagjai elszántan foglalkoznak olyan zenei anyagokkal, amelyek kutatást, utánajárást igényelnek. Örömet lelnek a töredékekben, emlékekben ránk maradt zenei hagyomány rekonstruálásában, felélesztésében, s tisztogatják addig, amíg ez nagyobb körben is megcsillanhat. Ilyen a szigetközi és a bukovinai vonós népzeneért való munkálkodásuk is, aminek egyik gyümölcseként 2017 decemberétől egy hiánypótló bukovinai lemez hallható a bandától. A Sárarany egész évben szerepel tánc házakban, koncerteken, táncos műsorokon, fesztiválokon. A színpadi jelenlét azonban csupán egy szegmense az együttes hi-

vatásának. Az együttes tagjai az utóbbi években év közben, illetve nyári táborokban is oktatóként tevékenykednek, így ez az attitűd is szerves részévé válik saját tanulásuknak, s talán legfontosabbá a hagyományok megélésében, továbbadásában.

Az este nagyon jó hangulatban telt, de lélekben már készülődünk a másnapra, hiszen a szombati napot a néptáncoktatás töltötte ki. Délután 10 órától 13 óráig, majd az ebédet követően délután 15 órától 18 óráig a magyarórdi táncokkal, figurákkal, majd 18 órától a tájegység népdalainak szépségeivel ismerkedtünk. A próbák végig a Sárarany zenekar szolgáltatta a muzsikát. Az esti vacsora után ismét tánc ház következett. Az utolsó napon, vasárnap 10 órától rövidebb, ismétlődő jellegű táncpróbát tartottunk, ahol a tanultakat felelevenítettük, elmélyítettük, majd a közös ebéd után búcsút vettünk egymástól, és elhagytuk a helyszínt.

Most már második évemet töltöm a Csöbörcsök táncgyűttes „zászlaja” alatt és még mindig ámulok, hogy kilenc hónapba milyen sok színes és a népi hagyományok előtt tisztelgő táncos és nem táncos program zsúfolható bele. Továbbra is példaértékűnek tartom, ahogyan a németországi együttesek napról napra, hétről hétre újabb és újabb rendezvényeket szerveznek, akár már hagyományként, akár új programajánlatként azoknak, akik érdeklődnek a magyar népi kultúra és annak kincsei iránt. Teszik ezt persze nem utolsósorban saját magukért és barátaikért is, hogy alkalmat teremtsenek arra, hogy újra együtt mulathassanak és táncolhassanak annak rendje s módja szerint.

Janák Réka, KCSP ösztöndíjas

Rendhagyó Radnóti-est Hagenben

Laczkó Vass Róbert színművész és Szép András zongoraművész, zeneszerző Rekvizitumok régi verseiből címet viselő, Radnóti idéző szerzői és előadói estje volt április 14-én, vasárnap, Hagenben.

Mivel több közösségben dolgozom, és a Radnóti-előadás ideje alatt éppen Dortmundban tartottam gyermekfoglalkozást, ezért az eseményt szervező Vadrózsa Kulturális Egyesület elnöke, Münnich-Ákontz Ildikó beszámolóját szeretném tolmácsolni:

„Rendkívüli találkozás Radnóti Miklóssal – a legmagasabb szinten!”

Nehéz koszt lesz – gondoltam, miközben a még hiányzó német fordításokon dolgoztunk Józival. Aggályaim az előadás első pillanatától szertefoszlottak. Laczkó Vass Róbert szuggesztív – közönséget is bevonó – szavalt vagy énekelt interpretációja mindenkit magával ragadott, éppúgy, mint Szép András zongorajátéka.

A két kolozsvári művész közös munkája által keletkezett megzenésítések a vers és a zene nagyszerű szimbiózisát képezték. A legkülönbözőbb zenei stílusban (sanzon, dzsessz) komponált művek a Radnóti-szövegek hangulatát tükrözték, még felfoghatóbbá tették azokat. Hannover és Hamburg után Hagenben is ráadásokat követelt a közlő-távólról jött szép számú, hálás közönség.

Az est végén a Vadrózsa néptáncsoport rövid mezősegi tánccal köszöntö meg a művészeknek a nagyszerű előadást. Lélekben gazdagodva és a viszontlátás reményében búcsúztunk el tőlük.

Radnóti nem csak a kötelező irodalomóráról ismerem, hanem a családban, nagymamám és anyukám szájából is sokat hallottam

verstöredékeket a többi, Ady, József Attila, Dsida, Pilinszky vagy François Villon-idézet mellett. Lehet, hogy ma már a költők-írók szövegszintű ismerete nem annyira divatos és valószínűleg van is egy olyan digitalizációs jelenség, amely háttérbe szorítja a verstanulást, de egy-két generációval előttünk nem volt szokatlan például Latinovits bakelit-szaválására takarítani. Valahogy így mászott be a felmenőink fülebe egy-egy vers, és került testközelbe egy-egy alkotói életmű.

Amikor a Radnóti-est véget ér, valami ilyesmit érzek – hogy ez a közönség a Laczkó Vass Róbert és Szép András szanzonos-dzsesszes-operettes szűrőjén keresztül most közelebb engedte Radnóti, meglátta az emberi, mindennapi és könnyed oldalát is. Végre nevetni is lehet Radnótin, akiről mindig az jut eszünkbe, hogy zsidó származásúként munkatáborba vitték, és kegyetlenül kivégezték. És miért ne lehetne? Hiszen a tragikus sorsán túl ő is csak egy ember volt, mint mi.

Az est sikeréről sokat elmond, hogy többen úgy számolnak be az előadásról, mint olyan élményről, amely az irodalmi érettségi anyagának homályosságából és távolságából élesztette fel számukra Radnóti Miklóst, hozta őt elérhető karnyújtásnyira a kolozsvári vendégművészek versinterpretációin keresztül.

Ezt a fajta közvetlenséget sikerül megteremteni a többiek elmesélése alapján az előadással is – számomra talán ez a legnagyobb érdeme egy művészeti alkotásnak, hogy képes határokat átlépni, más helyzetbe hozni a közönségét, és újat mondani, átformálni a (kulturális) skatulyáinkat.

A hageni közönség nevében köszönjük még egyszer a felejthetetlen élményt! Jövőre, veletek, ugyanitt!

Pálffy Zsófia, KCSP ösztöndíjas

Radnóti-est Hamburgban A MAGYAR KÖLTÉSZET NAPJA ALKALMÁBÓL

A költészet napja alkalmából Radnóti életével és verseivel találkozhattak a Hamburgban és a város környékén élő magyarok 2024. április 13-án Laczkó Vass Róbert és Szép András előadásában, németországi körútjuk második állomásán.

„Megdolgoztunk ezért az előadásért, a járványhelyzet miatt pedig sző szerint kibőjtöltük az érvényes bemutató lehetőségét. Az online kalandorkodást eleve méltatlannak találtam, ezért vártunk, és hozzácsiszolódtunk a művekhez. Szép Andrásnak innen is köszönöm az Erőltetett menet szívbe markoló akkordjait, közös munkáink talán legszebb, igazán letisztult szerzeményét játssza el ebben az előadásban.”

A teljes cikk itt található: <http://laczkovass.ro/hu/nemetszorgba-keszulnek-a-radnoti-rekvizitumok-a...>

Egy évvel ezelőtt Petőfit adták elő, most a járvány előtt megszületett ötlettel, a Radnóti-versekkel érkeztek, zenés, énekes formában, zongorakísérettel. Nagyon örülünk, hogy szép és színvonalas előadást láthattunk és hallhattunk. Kiemelkedően fontos részét képezi a kultúra és irodalom terjesztése a diaszpórában élő magyarságnak, hiszen viszonylag ritkán van lehetőség magyar nyelvű színelőadásra részt venni külföldön. Annak is örülünk, hogy a fiatal, tizenéves korosztály is képviseltette magát a programon, valamint a magyar

kultúra és irodalom kedvelői is eljöttek erre a kivételes alkalomra.

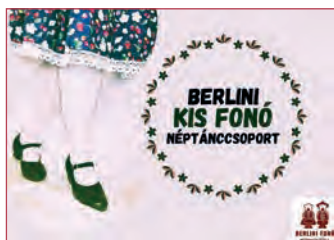
Az előadás után közös beszélgetésre volt lehetőség, illetve a szerző könyveiből is lehetett vásárolni. Köszönjük szépen az értékes előadást!

Dosztán Kornélia, KCSP ösztöndíjas

Megalakult a Berliki KIS Fonó

Berlini Fonó Néptáncgyűttes által kezdeményezett „BERLINI KIS FONÓ” gyerektáncsoport.

Az első próbánk november 7-én volt. Előtte még félve vágtunk bele, sok minden visszatartott minket gondolatban: túl nagy a város, a családoknak sok a délutáni programja, vajon mindezek ellenére lesz-e elég jelentkező? Legnagyobb meglepetésünkre több gyerek várt minket az első próba előtt, mint amennyiről előzetesen tudtunk, tíz gyerekkel indítottuk el a próbákat. Az első hónapban nagyon kitartóan jártak a gyerekek a keddi alkalmakra, jelenleg összesen tizenketten tagjai a csoportnak. A legapróbb öt éves, a legnagyobb pedig tíz.

Bár nem hatalmas a csoport, mégis érezzük, mennyire megkönnyíti a munkánkat, hogy a táncpróbákat ketten tartjuk, Lukács Henrietta, a Berlini Fonó egyik táncosa és Tollár Ivett, az idei Kőrösi Csoma Sándor Program berlini ösztöndíjasa. Izgalmas követni a kicsik fejlődését, már ennyi idő után is látható. Kialakultak közös szokásaink, rituálénk, kedvenc népi játékaik is lettek már a gyerekeknek, próbáról próbára kérik, hogy játsszuk el őket újra.

A táncpróbákon az a célunk, hogy játékos formában adjuk át nekik a magyar táncok alaplépéseit, táncait. Hétről hétre ismerkedünk meg az épp aktuális ünnepkörrel, hozzá kapcsolódó hagyományokkal, szokásokkal, népi játékokkal, dalokkal. Elsőként a moldvai táncok mellett a dél-alföldi táncokat fedezi fel a csoport.

Azt valljuk, tapasztaljuk, hogy a népi játékokon, táncon, mozgáson, ritmikai gyakorlatokon keresztül és a daltanulással fejlődik a gyerekek ritmusérzéke, memóriája, koordinációs és koncentrációs képessége, zenei hallása. Mindemellett, ami nagyon fontos, egy közösség részesei lehetnek.

Reméljük, hogy kitart a lelkesedésük egész évben, és sok közös élményben, tanulási folyamatban lesz részünk együtt. Titkon vágyunk rá, ha majd még nagyobbakká cseperedtek, a „nagy” Fonó tagjai lesznek.

Tollár Ivett, KCSP ösztöndíjas

Várnagy Andrea zongoraművész nagy sikerű zongorakoncertje

KCSP ösztöndíjasunk, a Liszt Ferenc-díjas Várnagy Andrea zongoraművész február 27-én nagysikerű zongorakoncertet adott Münchenben. A „Künstlerhaus”, azaz a Művészek Háza a város szívében, a Lenbachplatz téren egy fogalom, a város egyik legismertebb és legrégebbi találkozóhelye művészek és közönségük számára immár 125 éve. Tulajdonosa az Allotria művészársaság, amelynek eddig két magyar tagja volt, Benczúr Gyula festő és Láng Péter zenész, aki szintén jelen volt. A Miller-terem zsúfolásig megtelt bajor és magyar vendégekkel, hiszen célunk volt, hogy a magyar diaszpóra és a bajorok kapcsolatát erősítsük. Dezsse Miklós gróf megnyitóját után dr. Helmut Palder, a Bajor–Magyar Fórum elnöke mutatta be a Fórum KCSP ösztöndíjas zongoraművészt és méltatta személyes elkötelezettséggel a bajor–magyar kapcsolatok jelentőségét ebben a jelenleg Magyarország számára kevésbé pozitív beállítottságú Németországban.

A jelenlévők között volt néhány ismertebb közéleti személyiség, többen a Fórum tagjai. Andrea leányával, a mesterszakon végzett zongoraművész Lilivel lépett fel, négykezes darabokat adtak elő. Talán ők az egyetlen anya-leány zongoraművészpár a világon. A szünet után az utolsó meglepetés a koncert végén jött: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem harmadéves zongoraművész-hallgatójával, Szekrényessy Csanáddal egy hatkezes darabot adtak elő, márpedig ez ritka zenei esemény. A siker fergeteges volt.

Andrea a darabok előtt kiváló németességgel ismertette a műveket, azok zenei titkait, valamint komponistáik életét, kiválóságait, nagyon sok magyar vonatkozással, újra megerősítve, hogy magyar kultúránkra és magyarságunkra büszkéek lehetünk. A koncert után többen a helyszínen felvételüket kérték a Bajor–Magyar Fórumba. Örülünk mint Fórum, hogy kértünk és kaptunk KCSP ösztöndíjast, közösségi életünk megelevenedett és az eddiginél jelentősebb lett. A koncertről Ravasz Zoltán videófelvételt készített.

Ravasz Ákos, KCSP mentor

AUGUSZTUS 20. – ÁLLAMALAPÍTÁS ÉS SZENT ISTVÁN ÜNNEPE

Magyarországon augusztus 20. napja az államalapítás és államalapító Szent István király emlékének nemzeti ünnepe.

A hagyományoknak megfelelően, az ünnep elmaradhatatlan része Magyarország lobogójának felvonása, a honvédtisztek avatása a Kossuth téren, az esti tűzijáték a Duna-parton, valamint az új kenyér és az ország tortájának megkóstolása. Isten éltesse, Magyarország!

Talán kevesen tudják, de Szent István augusztus 15-ét, Nagybaldogasszony napját avatta ünneppé, ugyanis erre a napra hívta össze Székesfehérvárra a királyi tanácsot és tartott törvénynapot, élete végén ezen a napon ajánlotta fel az országot Szűz Máriának, majd 1038-ban ezen a napon halt meg. Az ünnep dátumát Szent László király tette át augusztus 20-ára, mert 1083-ban VII. Gergely pápa hozzájárulásával ekkor emeltették oltárra I. István relikviáit a székesfehérvári bazilikában, ami szentté avatásával volt egyenértékű.

I. Nagy Lajos uralkodásától kezdve augusztus 20-a egyházi ünnepként élt tovább. Mária Terézia a naptárakba is felvettette nemzeti ünnepként, továbbá Budára hozatta István kézfejek-lyéjét, a Szent Jobbot, amelyet minden év augusztus 20-án körmenetben vittek végig a városon.

Az 1848-as szabadságharc leverése után betiltották az ünnepet, hiszen Szent István a független magyar állam jelképe volt. 1860-ban ünnepelhették ismét, ami valóságos nemzeti tüntetéssé vált. Az 1867-es kiegyezés után a nap visszanyerte régi fényét. 1891-ben Ferenc József az ipari munkások számára is munkaszüneti nappá nyilvánította, 1895-ben pedig a belügyminiszter rendeletére címeres zászlókat tűztek ki a középületekre augusztus 20-án.

A két világháború között az ünnep eszméje kiegészült a Szent István-i, azaz a Trianon előtti Magyarország visszaállítására való emlékeztetéssel, 1945–47 között pedig csak egyházi ünnepként engedélyezték.

Augusztus 20-át 1949 és 1989 között a Magyar Népköztársaság alkotmányának napjaként ünnepelték, miután az alkotmány hatályba lépését 1949. augusztus 20-ra időzítették.

Az Országgyűlés 1991. évi VIII. törvény kihirdetésével augusztus 20-át hivatalos állami ünnepé nyilvánította, amelyet a 2012-ben hatályba lépett Alaptörvény is megerősített.

(Forrás: <https://koppenhaga.mfa.gov.hu/news/augusztus-20-allamalapitas-es-szent-istvan-unnep>)

BUOD KÖRKÉP

a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de

„Befejezte földi életét, megtért Teremtőjéhez. Ajándék volt Ő, Isten ajándéka.”

prof. dr. Hatvany Béla Csaba

Budapest 1944.06.22.

† Berlin, 2024.03.30.

Hatvany Csaba barátunk 10 évig, 2001 és 2011 között volt megbízható és szolgálatkész elnökségi tagja a BUOD-nak (Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége). Mint az Ulmi Magyar Kultúregyesület küldötte és oszlopos tagja, rendíthetetlenül segítette a helyi és minden németországi magyar közösség munkáját.

A Magyar Családtörténet-kutató Egyesület (MACSE) alapító tagja volt, 2012 és 2018 között elnökhelyettese.

Különösképpen szívén viselte a határon túli magyar közösségek sorsát is, hiszen élete első fele Zilah, ill. Temesvár városokhoz kötötte. BUOD elnökségi tevékenysége után családi okokból kedves feleségével Berlinbe költözött, és onnan figyelemmel kísérte, támogatta többek között a BUOD munkáját.

A Jóisten nyugosztaljon!

MAGYAROK
KENYERE

„MAGYAROK KENYERE”

15 millió búzaszem program a magyar gazdaságszervezők kezében, segítők szándékú összefogása.

Az egész éven átívelő programban Magyarország teljes területéről és a Kárpát-medence magyar lakta településeiről ajánlanak fel búzát a gazdálkodók a rászoruló magyar gyermekeknek segítő szervezeteknek – határainkon innen, de a határainkon túl is.

A 2011-ben indított jótékony kezdeményezést a 2013-as megalakulása óta kapcsolódó Nemzeti Agrárgazdasági Kamara vitte igazán sikerre, és mostanra százszorosára növelte az első évben gyűjtött mennyiséget. A program szervezését, összefogását – az elmúlt éveknek megfelelően – a Magyarok Kenyere Alapítvány, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a MAGOSZ végzi. A kezdeményezés megbecsültségét jelzi, hogy a „példaértékű nemzetegyesítő szolgáltatásért” a programot Magyar Örökség Díjjal tüntették ki.

(Forrás: <https://magosz.hu/magyarok-kenyere/>)

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap